

JAAERVERSLAG

2015

**THEATER
WERKPLAATS
TIURI**

Inhoud

Gegevens organisatie	3
Inleiding	4
Bestuursverslag	5
Over Tiuri en haar activiteiten	6
Cultuureducatie	8
Projecten 2015	9
Cultuureducatie in Breda	20
Cultuureducatie in Roosendaal	21
Bedrijven	24
Samenhang / Tiuri@Work	26
Financieel verslag	29
Fondsenwerving	34

Gegevens organisatie 2015

Naam: Theaterwerkplaats Tiuri, voor mensen met een beperking
Organisatievorm: Stichting KvK: 20117369
Doel: De ongekende talenten van mensen met een (verstandelijke) beperking ontwikkelen en zichtbaar maken op het podium.
ANBI Tiuri is door de belastingdienst aangegeven als een Goed Doel
RSIN/fiscaal nr. 13893264

CORRESPONDENTIEGEGEVENS

Correspondentieadres: Postbus 9708 4801 LV
Vestigingsplaats: Breda
Oprichtingsjaar: 2003
Website: www.theatertiuri.nl
Email info@theatertiuri.nl
Telefoon 0165-328407

Adres 1:
Theaterwerkplaats Breda
Speelhuisklaan 153
076 - 572 92 22

Adres 2:
Theaterwerkplaats Roosendaal
Kadeplein 4
0165 - 326 041

Iban rekening nummer: NL45INGB0005206849

BESTUUR

Voorzitter	De heer Mr. M.J.H.M. Marijnen
Secretaris	Mevrouw M.A.V.M. Jansen
Penningmeester	De heer. C.J. van Nunen
Lid 1	De heer. Drs. J.W. Zaad
Lid 2	Mevrouw J. Kegge - Rattink

TEAM

Theo Frentrop	initiatiefnemer/directeur
Manon Peters	artistiek leider
Jessica Leffers	officemanager
Anneleen Huijsmans	dramadocent en regisseur in Breda
Yvonne Mathijssen	dramadocent en regisseur in Roosendaal
Bas Roijen	dramadocent en regisseur in Breda
Ine van der Riet	coördinator spelers- ondersteuning in Breda
Ymke Spekman	coördinator spelers- ondersteuning in Roosendaal

Op ZZP basis

Anouk van den Berg	dramadocent en regisseur in Roosendaal
Maaïke Ebben	dansdocent en regisseur in Breda
Niki Selbeck	dramadocentregisseur vrijtijdsgroep Rafels

COMITÉ VAN AANBEVELING

De heer P. van der Velden	(voormalig) burgermeester van Breda,
De heer H. Reininga	(voormalig) directeur woningcorporatie Singelveste AlleeWonen Roosendaal en Breda.
Mevrouw M. Dreessen	directeur VVW Breda
De heer N. van Os	lid van het College van Bestuur NHTV internationaal hoger onderwijs Breda

Inleiding

Voor u ligt ons jaarverslag 2015, waarin wij verslag doen van onze activiteiten in het afgelopen jaar en waarin een samenvatting is opgenomen van de jaarrekening 2015.

Theaterwerkplaats Tiuri organiseert al sinds 2003 verschillende theateractiviteiten voor mensen met een beperking met als doel hun ongekende talent te ontwikkelen en zichtbaar te maken voor een breed publiek.

Onze core business ligt in het geven van drama, dans en bewegingslessen binnen een dagbesteding aan de bovengenoemde doelgroep waarmee wij aansluiten bij dit ongekende talent en ambitie.

- Met deze wijze van werken weten wij andere mensen, het publiek in de zaal, de samenleving, te raken en wordt tegelijkertijd de meerwaarde van onze spelers zichtbaar.
- Tevens ontwikkelt ook de individuele speler zich en neemt hiermee een zelfstandiger plek in binnen de samenleving.

Door het talent én de ambitie aan te spreken, in plaats van de beperking, worden verborgen competenties (onzichtbaar talent) zichtbaar. Door het aanspreken en ontwikkelen van vermogens zoals verbeelding, vindingrijkheid, verwondering en bezieling daag je niet alleen de acteur uit om tot waarachtig spel te komen en een publiek te raken, maar reik je een speler ook de juiste 'tools' aan om een 'waarachtig mens' te worden, die zijn eigen plek inneemt in de maatschappij.

Het meest professioneel doet Tiuri dit op basis van een dagbesteding waarin uiteindelijk wordt toegewerkt naar professionele theaterproducties en presentaties, die het publiek steeds weer verrassen. Ook dit jaar, maar eigenlijk in alle achterliggende jaren, hebben we daar meermalen blijken van waardering voor gekregen.

Het jaarverslag dat nu voor u ligt schetst de ontwikkelingen van theaterwerkplaats Tiuri in Breda en in Roosendaal in het jaar 2015.

De indeling verschilt van voorgaande jaren, omdat we het dit keer gesplitst hebben in de resultaten van de dagbesteding, de ontwikkeling van cultuureducatie en de naaste toekomst gericht op het bedrijfsleven.

Ik wens u als betrokken lezer veel leesplezier toe!
Voorjaar 2016

Theo Frentrop

Initiatiefnemer/directeur

Bestuursverslag

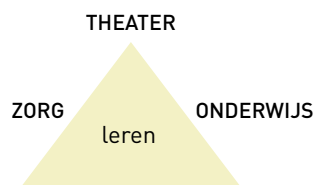
Het bestuur hield de vinger aan de pols, vormde een klankbord voor de directie van Tiuri voor de verdere ontwikkeling en vergaderde in 2015 concreet zes keer in aanwezigheid van de directie, te weten:

- januari;
- april;
- juni;
- oktober;
- november en
- december.

Belangrijke items waren:

- Vaststelling van de jaarrekening 2015;
- Vaststelling van de begroting 2016;
- Vaststelling van de beleidsontwikkeling in de vorm van
 - het artistieke plan;
 - een ambitieplan;
- Het ontslag van een secretarieel medewerker;
- De lopende stand van zaken.

Over Tiuri en haar activiteiten

Tiuri organiseert sinds 2003 verschillende theateractiviteiten voor mensen met een beperking.

De activiteiten die worden aangeboden zijn:

- **dagbesteding**, in Breda en in Roosendaal, waarbinnen sprake is van een permanent ontwikkelprogramma;
- meerdere (grote en kleine) **theaterproducties en presentaties**;
- een ruim **vrijtijdsaanbod**, zoals:
 - *theaterworkshops*;
 - *toneelgroep Rafels* op zaterdag;
- **cultuureducatietrajecten** binnen het (speciaal) onderwijs;
- **zes zinderende zomerweken**;
- **Landelijke theaterfestival Ongekend Talent**.

In onze methodiebeschrijving lichten we toe dat ons werkveld zich afspeelt tussen **theater - onderwijs - zorg**: in de driehoek hiernaast ziet u dat daarin dat het **leren** centraal staat, zowel voor de spelers, voor de medewerkers als voor de organisatie. Wij zijn een zogenaamde **lerende organisatie**.

Tiuri werkt vanuit haar aard dan ook samen met cultuur- onderwijs- en zorgpartners en -instellingen.

Daarmee realiseren wij een **samenhang tussen cultuur, onderwijs en zorg** en zijn daarmee innovierend. Voor mensen met een beperking een uitgelezen kans om op hun eigen bijzondere wijze mee te doen aan de samenleving.

Mede omdat wij voor onze activiteiten steeds de ontmoeting aangaan met het theaterpubliek, met cultuur, onderwijs, zorg, ambtenaren, wijkbewoners en bedrijfsleven worden de theaterprestaties en activiteiten van onze acteurs op brede schaal zichtbaar. Daarnaast verschijnen regelmatig berichten in de lokale en regionale media (krant radio, tv), op social media en zul je de naam Theaterwerkplaats Tiuri zeer vaak terugvinden in menig stageverslag en afstudeerscriptie.

Filmpjes en foto's van onze voorstellingen en activiteiten worden wijd verspreid en we hebben een plan liggen om actief met meer beeldmateriaal naar buiten te komen. Het ontbreekt ons nog aan genoeg tijd en middelen om al onze ambities te realiseren.

We zijn als lid nauw verbonden aan

- de Atob (Amateur toneel overleg Breda),

We zijn medeoprichter en lid van

- PLAK (Platform amateurkunst Roosendaal)

Werken samen met

- Kunstbalie (Brabant)

en

- LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst)

en nemen deel aan activiteiten, festivals, studiedagen en workshops.

Met onze activiteiten binnen 'Tiuri@Work!' maken we het talent zichtbaar van

- onze spelers,
- onze activiteiten en
- Tiuri als organisatie,

voor uiteenlopende doelgroepen. Zo gaan we onder andere veel naar opleidingen of nodigen hen uit bij ons in de werkplaats.

Onze activiteiten voor, door en met de speciale doelgroep belichten andere aspecten van (amateur)kunst, voegen er iets aan toe en dragen bij aan de maatschappelijke vragen over actief burgerschap, maatschappelijke participatie en inclusief leren/leven.

Zichtbaar zijn, heeft volgens ons ook veel te maken met degene die kijkt.

We willen graag ook de toeschouwer **ráken in het bewustzijn van hoe je kijkt en wat je ziet** (*eyeopener*). Door de inzet van professionele dramadocenten worden de talenten van mensen met een beperking ontwikkeld. Door de specifieke Tiuri aanpak waarin de focus niet op de beperking maar eerder op het talent wordt gericht, worden verborgen competenties zichtbaar en "spelen de acteurs zichzelf naar buiten"! Zoals Kees van Meel voormalig stadsdichter in Breda dit beschreef voor het eerste Theaterfestival Ongekend Talent in 2008:

“De spelers in het veld

Zonder masker spelen zij zichzelf open

in scherp getrokken mondhoeken en

vaak woordeloos stroomt vreugde door

hun ondeugend bewegen. Speelt Hamlet

een kokervisje en grijnst een kater

weerspiegelend naar de tribune op.

Hun zijn is vertraagd in gerijpte puurheid

hun worden is omljnd met ragfijn gevoel

hun theater speelt tot slot elk publiek weer bloot

De lengte van hun tijd is weldadig rekbaar op dit uur”

Publiek wordt door de producties en presentaties geráákt. Acteurs krijgen een gezicht als groep, als individu, als acteur, als mens.

De competenties die via theater eigen worden gemaakt zijn zeer geschikt om actief vorm te geven aan je eigen leven en om deel te nemen aan het maatschappelijk leven, en om een bijdrage te leveren vanuit ieders specifieke kwaliteiten en talenten.

We bewegen ons bij Tiuri al een hele tijd over grenzen van cultuur, onderwijs en zorg heen en hebben daardoor een sterk verbindend karakter in de samenleving.

De grenzen tussen amateurkunst en cultuureducatie (binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie) bestaan wat ons betreft niet omdat we ons vanuit onze missie en ambitie altijd vanzelfsprekend breed naar buiten hebben gericht.

Afgelopen jaar wilden wij ons aanbod graag herijken, verdiepen en afzonderlijke activiteiten, producties, projecten en programma's nog steviger als product ontwikkelen en daarmee de ontmoeting voortbouwen naar duurzame samenwerking en uitwisseling.

Verderop leest u wat hiervan lukte.

Cultuureducatie

Tiuri is in de loop van haar ontwikkeling, sinds de start van de series van workshops in 2013, een steeds meer innoverend initiatief gebleken.

We hebben een groeiend aantal contacten met cultuur-, onderwijs-, zorg- en welzijnspartners. Vaak en veel worden we gezien en gevraagd als (sparring)partner en/of als mede ontwikkelaar.

In 2014 namen we al het besluit dat Tiuri wil gaan inzetten op **cultuureducatie**. Vanuit onze missie vinden we het belangrijk om jongeren (vroeg) kennis te laten nemen en ervaring te laten op doen met theaterkunst door mensen met een beperking. Tiuri noemt dat de **kwalitatieve ontmoeting**, wat inhoudt dat er ervaringen worden opgedaan tussen het talent van deze doelgroep en kinderen/jongeren.

In het 10 jarig jubileumjaar 2014 hebben we naast de succesvolle locatieproductie GRENS en de fototentoonstelling in de openbare ruimte: 'WAT ZIE JIJ?', gewerkt aan de plannen om **aanbieder van** cultuureducatie te worden.

Schrijvende aan een ambitieplan, zij we cultuureducatie al gaan uitrollen en zijn we met name in Roosendaal ook aanbieder van cultuureducatietrajecten geworden.

U zult in dit jaarverslag de verschillende elementen terug zien komen.

Projecten 2015

Verslaglegging met betrekking tot de activiteiten die we de afgelopen jaren hebben aangeboden, te weten:

► **Dagbesteding, in Breda en in Roosendaal, waarbinnen sprake is van een permanent ontwikkelprogramma**

► **Meerdere (grote en kleine) theaterproducties en presentaties**

DOELSTELLING

Tiuri maakt het ongekende talent van mensen met een (verstandelijke) beperking als kwaliteit zichtbaar op het podium voor een breed publiek. Het optreden tijdens een professioneel vormgegeven theaterproductie is onderdeel van een emancipatorisch proces en geeft individuele deelnemers meer eigenwaarde.

VORMGEVING

Ieder jaar wordt gewerkt aan zelf gemaakte, op belevingen van spelers geïnspireerde professionele theaterproducties en verrassende presentaties. Hierin kunnen de deelnemers hun (door Tiuri geschoolde) theatertalenten laten zien aan een breed publiek. Deze theaterproducties ontstaan vanuit de eigen inbreng van de spelers o.a. via improvisaties.

Een nevensdoel voor Tiuri is, dat door de voorstellingen het beeld van het publiek over 'de beperking' genuanceerd kan worden.

A De dagbesteding groep van de theaterwerkplaats in Breda heeft al een lange reeks van succesvolle theaterproducties gerealiseerd:

- 1 Een Wilde Reis
- 2 Krijg de Kleren
- 3 Stroef
- 4 Karavaan van Verlangen
- 5 Mikado
- 6 Wonderbrood
- 7 De Verboden Kamer
- 8 Pink Swan
- 9 SP@AAK in 2013
- 10 GRENS in 2014, een voorstelling in de buitenruimte bestaande uit zes kleine voorstellingen in één, samen met de werkplaats in Roosendaal

In 2015 hebben we in de buurt waar we actief zijn in Breda de samenwerking gezocht met buurtschool KBS de Spoorzoeker en ontstond het idee voor het gemeenschappelijke project **TIJDSPEUREN**

In het kader van 400 jaar Belcrum, (de wijk in Breda waar Tiuri gevestigd is), wilden we de leerlingen van De Spoorzoeker in contact brengen met de acteurs van Tiuri.

Samen met hen, BSO Open-up/Fun Kids en De Stichting 400 jaar Belcrum hebben we TIJDSPEUREN gerealiseerd, zes unieke voorstellingen in de wijk óver de wijk.

370 leerlingen en de spelers van Tiuri hebben samen de geschiedenis van verschillende plekken in de wijk onderzocht en zijn met elementen uit hun zoektocht als inspiratie aan de slag gegaan. Dit onder begeleiding van meerder professionele theaterdocenten en regisseurs.

In deze coproductie werden in zes repetities, verspreid over twee cultuurweken in mei, verschillende podiumkunstenpresentaties gecreëerd die de geschiedenis van markante plekken in de wijk als inspiratie en vertrekpunt namen. Iedere leergroep werd gekoppeld aan twee Tiuri acteurs, een professioneel kunstvakdocent, de eigen leerkrachten en enkele stagiaires of vrijwilligers uit het De Stichting 400 jaar Belcrum.

Vol enthousiasme zijn alle betrokkenen de samenwerking aangegaan, om elkaar buiten de muren van hun dagelijkse omgeving te ontmoeten en samen iets moois te creëren.

In totaal waren er vrijdag 29 mei 2015 zes voorstellingen op zes verschillende speelplekken te bewonderen, waaronder een dansvoorstelling in de hal van het nieuwe station, die veel enthousiaste belangstelling vanuit de wijk, maar ook van passanten kreeg.

<http://www.theatertiuri.nl/producties-projecten/tijdspeuren>

B De dagbestedinggroep van de theaterwerkplaats in Roosendaal heeft de volgende succesvolle theaterproducties gerealiseerd:

- 1 Raas
- 2 Zicht
- 3 STORM in 2013
- 4 GRENS in 2014, een voorstelling in de buitenruimte bestaande uit zes kleine voorstellingen in één, samen met de werkplaats in Breda

In 2015 zijn we aan een nieuwe voorstelling gaan werken SLOOT geheten, voor een cultuureducatie project.

'Een jongen in een boom'.

Hij kijkt naar beneden. Hij ziet de anderen, de sloot, en de verte.

Sloot is een verhalende voorstelling over vriendschap, moed, fantasie en identiteit."

Door persoonlijke omstandigheden is de regisseur in de zomer (halverwege het proces) gestopt en hebben we uiteindelijk besloten de voorstelling STORM uit 2013 te hernemen.

De voorstelling STORM werd gespeeld tijdens de 25e editie van het Theaterfestival Breda op zondag 25 oktober in het Chassé theater in Breda

Ook is STORM (als schoolvoorstelling opgenomen in het kunstmenu Vitamine C voor groep 5 en 6) op dinsdag 17 november in schouwburg De Kring - Roosendaal gespeeld.

► Een ruim vrijetijdsaanbod, zoals

A theaterworkshops

B toneelgroep Rafels op zaterdag

DOELGROEP

Mensen met een (verstandelijke) beperking die er plezier in hebben om in de vrijetijdssfeer toneel te spelen en ook te werken aan een toneelproductie.

Deze groep is sinds september 2006 actief gedurende het culturele seizoen van september tot begin april op de vrije zaterdagen.

RESULTAAT

De **toneelgroep** die de voorstelling Natte Sokken speelde bestaat uit (jonge) mensen met een beperking die in hun **vrije tijd** toneel willen spelen. Ondertussen speelt de kerngroep alweer negen jaar en hebben zichzelf de naam Rafels gegeven.

De activiteiten starten in september, en het seizoen wordt afgesloten met een voorstelling in maart of april.

C verschillende theaterproducties door productiegroep

- 1 Verboden Liefde
- 2 Sprookjeshutspot
- 3 Hotel de Andere Wereld
- 4 Toen was er nog een!
- 5 Misschien
- 6 Ik word Piraat
- 7 Jammerlijke Jonkvrouw
- 8 Natte Sokken in 2014

De vrijetijdsgroep kreeg een eigen naam **Rafels** en een nieuwe regisseur: Niki Selbeck. Deze groep van 10 spelers werkte onder haar leiding aan een nieuw eigen stuk **SCHRIK**

Het verhaal:

De monsters van de griezelschool hebben het afgelopen jaar veel geleerd. Kinderen laten schrikken, gebouwen onveilig maken en volwassenen de stuipen op het lijf jagen. Tijd voor het grote griezelexamen. Daarvoor reizen de monsters naar de farao in het noorden van Egypte. Zijn alle monsters er klaar voor en zullen zij hun examen halen?

De voorstelling werd twee keer gespeeld op zaterdag 7 MAART en zondag 8 MAART. Spelers waren: Anne-Lotte Akkermans, Ruben Gladdines, Arianne v.d. Kwaak, Marloes Machielse, Jorg Pater, Kelly Vermeulen, Andreas Wielenga, Rodrico Mol, Michael Bastieri, Paul Gademan

► Cultuureducatietrajecten binnen het (speciaal) onderwijs

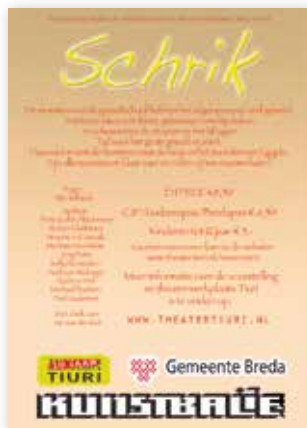
Zie meer bij Cultuureducatie

► Zes zinderende zomerweken

DOELSTELLING

1e Veelal jeugdige mensen met een beperking stellen we in de gelegenheid hun talent te leren kennen en ontwikkelen en zij maken zo kennis met de activiteiten van de werkplaats. We richten ons op:

- leerlingen uit het speciaal onderwijs;
- mensen die (nog) niet in aanmerking komen voor permanente deelname aan de theaterwerkplaats.
- deelnemers uit de werkplaats die om redenen niet een hele week aan het programma meedoen.

Voor de eerste groep is het vaak een ontlasting van het gezin van het kind gedurende de lange zomervakantie. Wij bieden deze deelnemers wekelijks de mogelijkheid om een week lang kennis te maken met verschillende thema's die te maken hebben met de verschillende podiumkunsten én met de wijze van werken binnen de theaterwerkplaats. Ook is het een mogelijkheid te onderzoeken of een (werk)stage of werken bij Tiuri een optie is voor de toekomst.

2e Na de drukte van het voorstellingenseizoen bieden we de vaste spelers van Tiuri een ontspannen, creatieve onderbreking aan.

In 2015 hebben we zes zomerweken gerealiseerd in Breda en in Roosendaal

Breda		
Week	Datum	Activiteit
1	20 jul / 24 jul	Toon & Annie
2	27 jul / 31 jul	Dromenlab
3	3 aug / 7 aug	Musical
4	10 aug / 14 aug	Liedjesfabriek
5	17 aug / 21 aug	Buitenboel
6	24 aug / 28 aug	Zomerma

Roosendaal		
Week	Datum	Activiteit
1	20 jul / 24 jul	Dromenlab
2	27 jul / 31 jul	Toon & Annie
3	3 aug / 7 aug	Buitenboel
4	10 aug / 14 aug	Musical
5	17 aug / 21 aug	Liedjesfabriek
6	24 aug / 28 aug	Zomerma

Thema's waren:

TOON & ANNIE

Zing, dicht, lach en speel met ons mee in de week waar we ons laten inspireren door Toon Hermans en Annie M.G. Schmidt.

*We hebben een speler nodig, in de zomer en oprecht
Die als het er op aan komt, fantastisch speelt en vecht
Pas als je een week hebt, waarin je lacht en waarin je grient
Dan pas kun je zeggen, ik ben een zomerwekenvriend!*
Breda: 20 juli t/m 24 juli - Roosendaal: 27 juli t/m 31 juli.

DROMENLAB

We gaan deze week op verkenning in het land van onze dromen. Met fotografie, schrijven, theaterscènes, schatkaarten en dromenvangers bouwen we samen een fantastisch dromenlab!

Breda: 27 juli t/m 31 juli - Roosendaal: 20 juli t/m 24 juli.

MUSICAL

Zang, dans en spel; alles komt deze week aan bod. En dit alles natuurlijk lekker overdreven. Op vrijdag laten wij daarom ook zien: Tiuri de Musical!!!

Breda: 3 augustus t/m 7 augustus - Roosendaal: 10 augustus t/m 14 augustus.

LIEDJESFABRIEK

Singalongsong, dingdongjinglebell...

Een week vol liedjes; bestaande liedjes kunnen nagezongen worden met een geheel eigen interpretatie en nieuwe liedjes kunnen geschreven en gecomponeerd worden.

Alles kan als muziek je dingdong is!

Breda: 10 augustus t/m 14 augustus - Roosendaal: 17 augustus t/m 21 augustus.

BUITENBOEL

We gaan door weer en wind en zetten buiten de boel op stelten. Wordt het watertheater, genieten van de zomerzon, of gaan we maffe dingen doen à la Benidorm Bastards? Laat je verrassen, prikkelen, boeien en uitdagen!

Breda: 17 augustus t/m 21 augustus - Roosendaal: 3 augustus t/m 7 augustus.

ZOMERMIX

Het einde van de zomer nadert. Dus... zand tussen je tenen, we gaan het er lekker van nemen!

Breda: 24 augustus t/m 28 augustus - Roosendaal: 24 augustus t/m 28 augustus.

Landelijk theaterfestival Ongekend Talent

Tiuri organiseerde bij het vijfjarige bestaan in 2008 het 1e Theaterfestival Ongekend Talent met vergelijkbare theatergroepen. Na dit festival ontstond de behoefte aan onderlinge uitwisseling tussen de theatermakers en de theatergroepen. Inhoudelijke, artistieke, organisatorische en didactische aspecten werden uitgewisseld. Deze theatergroepen verbonden zich onder de noemer Platform Podiumkunsten.

Het tweede festival georganiseerd met andere lokale, regionale en landelijke partners in 2010, voorzag in de behoefte om meer landelijke bekendheid te geven aan deze groep theatermakers.

In de ontwikkeling van het Platform ontstond het moment om een juridische vorm aan te nemen; dit werd de Vereniging Ongekend Talent, die in 2012 bij notariële acte een feit werd. Tiuri werd als initiatiefnemer uiteraard ook lid.

De Vereniging Ongekend Talent kon daardoor het 3e festival organiseren en de organisatie van het festival (waar ook Tiuri in participeerde) wilde een stap verder gaan. Ze wilde laten zien wat deze theatergroepen constructief toevoegen aan de samenleving. De acteurs doen niet *ondanks*, maar juist *dankzij* hun beperking iets bijzonders en laten een kant zien die voor vele cultuur/beleidsmakers en liefhebbers nog ongekend is. Dat wat in de maatschappij verscholen blijft, maakt het festival juist zichtbaar. Er wordt aandacht besteed aan de specifieke inbreng van de acteurs in de verschillende theaterprojecten.

Op 13, 14 en 15 maart vond in Breda dus voor de derde keer het festival Ongekend Talent plaats. Tijdens dit festival presenteerden acteurs met een verstandelijke beperking, autismestoornis of achtergrond in de psychiatrie zich met theater, film, dans, beeldende kunst, gesprekken en workshops in Podium Bloos en in de theatteruimtes van Theater Tiuri. Deelnemende theaterwerkplaatsen waren:

- Carte Blanche Eindhoven www.carteblanche.nu
- Domino Leiden www.gemiva-svg.nl/domino
- Eskalibur Den Haag www.eskalibur.nl
- Momotheater Ederveen www.momothetheaterwerkplaats.nl
- Theater Maatwerk Rotterdam www.theatermaatwerk.nl
- Theaterstraat Nijmegen www.de-theaterstraat.nl
- Theaterwerkplaats Tiuri Breda www.theatertiuri.nl
- Toltheater Gorinchem www.syndionwinkels.nl/toltheater
- Villa Faam Eemnes

Andere groepen verbonden aan de Vereniging Ongekend Talent konden helaas geen actieve bijdrage leveren door het 'zware weer' waarin ze verkeren rondom de bezuinigingen. Hoewel het daarom juist noodzakelijk was dit festival te programmeren, was het tegelijkertijd een haast onmogelijke opdracht om dat in grote gezamenlijkheid te doen. Bij meerdere groepen is mankracht wegbezuinigd en draait de volledige werkplaats niet zelden op slechts één persoon. Hoewel het jammer was om niet met iedereen samen te werken, was er bij alle groepen begrip voor de situatie van deze afwezige theaterwerkplaatsen.

► Overige projecten

BREDA

De **Cultuurnacht van 23 januari 2015** stond in het teken van het Circus in de Belcrum: https://www.youtube.com/watch?v=LB07-_kuSec

In deze voorstelling 'Side Show Sjiek' vertellen de freaks over hun leven in het circus en over hun dromen. Ze delen hun geheimen en verlangens met het publiek onder toezicht van een strenge circusdirecteur!

De theatergroep in Breda heeft gewerkt aan het thema '*Iedereen is anders en iedereen heeft dromen: Ga ze achterna*' gewerkt en dat leidde tot een voorstelling over een freakshow en de dromen en wensen van de freaks. De rollen die in de voorstelling zaten waren onder andere: *De Vrouw met de Baard*, *De Siamese tweeling*, en *De Sterke Man*. In de voorstelling werd gewerkt met twee verschillende ensembles om zo de werkdruk voor de spelers te verlichten. De voorstelling speelde zich af in het circus en hiervoor werd de theaterzaal helemaal tot circus omgetoverd met kleine tentjes. Het publiek was gesitueerd tussen de tentjes en midden in de zaal. Ter ondersteuning van het spel hebben we spelers uit Roosendaal gevraagd om een gastrol te spelen.

Per keer konden er 50 mensen naar binnen: de spelers speelden in verschillende ensembles de voorstelling:

Voorstellingstijden: 19:00 u ensemble 1 - 19:30 u ensemble 2 - 20:00 u ensemble 1 - 20:30 u ensemble 2 - 21:00 u ensemble 1 - 21:30 u ensemble 2 - 22:00 u ensemble 1

En druk dat het was!

- Amarant Filmproject ‘**gouden regels**’. De vraag was om mee te werken aan het maken van een filmpje voor huisvesting en bedrijfsdiensten van Amarant.

Het gaat over een cliënt die binnenkomt bij het zwembad in Rijsbergen om te zwemmen met zijn begeleider. Dit ‘escaleert’ waarna een aantal zaken elkaar opvolgt. Hoe de medewerkers allemaal reageren en handelen moet gaan wijzen op de zes gouden regels. Het zou een filmpje worden van een paar minuten waarin we de zes gouden regels terug laten komen.

- **Heerlijk rondje Burgst** op zondag 30 augustus

Het Heerlijk Rondje Burgst was een dag vol cultureel erfgoed, kunst ‘en plein air’ en uitleg over het beheer van het Groene Hart van de Haagse Beemden. Tijdens dit Heerlijk Rondje Burgst kon tegen een kleine vergoeding een wandeling onder begeleiding worden gemaakt over het normaal gesproken niet toegankelijke landgoed Burgst, dat het hart vormt van de landgoederenzone. Daar zijn kunstenaars aan het werk en er worden verhalen verteld over de rijke geschiedenis. Tiuri spelers waren daar actief met een kleine presentatie.

- Voorstelling tijdens **het eindfeest van Belcrum 400 jaar** op zaterdag 4 juli
Speel met mij

Het stuk ‘Speel met mij’ werd gepresenteerd in de wijk Belcrum. Voor het slotfeest op 4 juli waren wij uitgenodigd om een voorstelling te spelen. Het feest vond plaats op de plek waar vroeger het Speelhuis van de Nassau’s heeft gestaan. Daarom werd in overleg met de organisatie besloten om een korte voorstelling te maken over de geschiedenis van het Speelhuis. Anneleen is samen met de acteurs op onderzoek uitgegaan naar de geschiedenis van het Speelhuis. Het blijkt dat het oude speelhuis vroeger werd gebruikt als lusthof voor de edelen die na het jagen wilden uitrusten. Wat betekent dat precies? Ook hier zijn de acteurs in gedoken. Omdat seksualiteit een thema is dat nog niet vaak is onderzocht met de spelers leek het Anneleen zeer interessant om te doen. Zo werd een stuk gemaakt over verleiden en verleid worden. Anneleen: “Het was erg leuk en interessant om met de spelers dit onderwerp te onderzoeken.” Twee maanden lang hebben de acteurs op vrijdag met haar gewerkt aan een verleidelijk stuk over je sexy voelen en macho zijn. Omdat we qua kleding trouw wilden blijven aan de tijd hebben we middeleeuwse kleding geleend van Worstenbrood. Helaas was 4 juli de warmste dag van het jaar waardoor we de kleding niet konden gebruiken. Desalniettemin was het een heel mooi plaatje en hebben we veel mooie reacties gehad.

“Het was erg leuk en interessant om met de spelers dit onderwerp te onderzoeken.”

Anneleen

- Op 18 oktober 2015 twee voorstellingen bij het 20-jarig jubileum van St. Kombo. We speelden de beide voorstellingen **Side show sjiek** en **Speel met mij** nog eens.

- Belcrum 400 jaar kerstmarkt

Kerstmarkt Belcrum op 12 december

Tiuri is gevraagd door stichting Belcrum 400 jaar een theatrale act te bedenken om mensen te ontvangen tijdens de kerstmarkt in de Belcrum. Zaterdag 12 december was het zo ver en hebben Ine en Anneleen samen met Amber, Wesley, Mischa, Jasper, Nandi en Iris, alle bezoekers van de kerstmarkt een warm welkom gegeven. We hebben mooie complimenten gehad. Het was een waardevolle dag

<https://www.facebook.com/debelcrum400jaar/videos/904194169677352/>

ROOSENDAAL

- 16 april waren we actief tijdens Open dag Wmo-loket & Centrum voor Jeugd en Gezin in het wijkcentrum de Westrand.
- 18 april hebben we bij het 40 jarige bestaan van het wijkcentrum Westrand de voorstelling 'Ik Ben Stijn' terug gepakt met uiteraard Stijn, Anne en Igor.

- 24 april was de eerste kennismaking met spelers van Tiuri en de spelers van toneelgroep Drie Maal Plankenkoorts. In november startten de repetities voor de coproductie 'Naasten', dat uiteindelijk de voortelling 'Alles Wat Er Was' werd, die 19 februari de première had in Schouwburg de Kring.
- 17 juni was er een ontmoeting met leerlingen van het **Kellebeek College**. In de ochtend zijn we samen de vloer opgegaan. En in de middag zijn wij in de watten gelegd, met een geheel verzorgde high tea en rondleiding door de school van de studenten.

- Zaterdag 26 september dansten drie spelers Igor, Rutger en Stijn zelf gemaakte dansscènes tijdens Roosendaal Danst op het Tongerloplein
<https://www.facebook.com/TheaterwerkplaatsTiuriFanpagina/videos/710471912417945/>

Cultuureducatie in Breda

Cultuureducatie in Breda wordt aangedreven door **Cultuurwinkel Breda**. Eind 2013 zijn we aangeschoven bij de Cultuurwinkel met het idee, zoals dat in het artistieke plan van Tiuri staat, dat het uitdragen van de missie vraagt om:

- het verbreden van presentatiemomenten (voorstellingen en workshops)
- het aangaan en verdiepen van kwalitatieve ontmoetingen, die uitgebouwd kunnen worden tot meer langdurige samenwerking

We wilden erkenning van onze deskundigheid en hadden de wens om volwaardig mee te groeien in, en een aandeel te leveren aan de leerlijnen voor cultuureducatie. Het was hiervoor nodig om onze voorstellingen en presentaties als cultuureducatieprogramma's aan te bieden en vanuit Cultuureducatie met Kwaliteit een extra impuls te geven. In 2014 hebben we als 1e stap de voorstelling GRENS in het kader van het educatief programma laten opnemen.

In 2015 hebben we in de Belcrum, de buurt waar we actief zijn, de samenwerking gezocht met buurtschool KBS de Spoorzoeker en ontstond het idee voor het gemeenschappelijke project TIJDSPEUREN.

ONBEGRENSD VERLANGEN

Dit was een coproductie tussen leerlingen van de bovenbouw-theaterklas van Scala en acteurs van theaterwerkplaats Tiuri. Het gemeenschappelijke thema was *'We verlangen allemaal naar iets, naar liefde, naar aandacht, naar rust of juist naar uitdaging'*.

In april hadden de partijen met elkaar kennism gemaakt en zijn zij samen de theatervloer opgegaan; dit was een erg leuke dag in voorbereiding op drie volle theaterdagen later in december waar gewerkt zou worden aan een presentatie voor ouders, familie, leerkrachten, theaterleerlingen van Scala en genodigden. In deze drie theaterdagen werd het thema verder verkend en werden de theaterleerlingen begeleid naar een gemeenschappelijke presentatie/voorstelling. De groep bestond uit ongeveer 35 spelers, een gemengde groep van Scala en Tiuri. Er werd gewerkt in vier kleinere groepen, elke groep werd begeleid door een professioneel dramadocent. De ontroerende en intieme eindpresentatie vond plaats in Podium Bloos op 16 december.

In de evaluatie achteraf werd vastgesteld dat dit project meer dan geslaagd was. Het doel van deze pilot was om te bekijken of het samenbrengen van vmbo-leerlingen van Scala en de spelers van Tiuri werkte en dat kon met een volmondig 'Ja' worden beantwoord.

De beide doelgroepen moesten bij aanvang aan elkaar wennen, maar na verloop van tijd was dit gevoel volledig weg. Ze maakten samen theater en het feit dat ze met een totaal andere doelgroep op het podium stonden dan zij gewend waren, verdween. Ook vanuit het publiek zijn veel reacties gekomen dat de beide doelgroepen samen iets ontroerends en theatraals vormgegeven hadden en dat het bijzonder was om te zien.

Conclusie: Deze samenwerking moet zeker blijven bestaan bij een doorgang van dit project, ook al kost het behoorlijk wat geld. Het is van grote toegevoegde waarde!

Cultuureducatie in Roosendaal

Cultuureducatie in Roosendaal wordt aangedreven door de Kring cultuureducatie thans **Cultuur Compaan** geheten. Tiuri is hier ruim een jaar geleden binnengekomen en vanwege onze expertise hebben we een vraag gekregen een cultuurcoach te leveren voor de Kameleon, school voor speciaal onderwijs. Een medewerker van Tiuri heeft dit opgepakt. Regelmatig vinden er afstemming en evaluatiegesprekken plaats met andere cultuurcoaches die werkzaam zijn op andere scholen.

Een van de activiteiten is het **cultuureducatie project op de maandagochtenden** waar in drie verschillende groepen wordt gewerkt. Het eerste jaar stond in het teken van kennismaken. We hebben de Kameleon en de leerkrachten kennis laten maken met drama. De cultuurcoach heeft zich met name bezig gehouden met het geven van dramalessen in verschillende klassen. Dit jaar staat in het teken van verbinden. Het heeft even geduurd voordat de juiste combinatie werd gevonden tussen de vakken, de leerkracht en de cultuurcoach. Zo werd gewerkt in één klas met het thema emoties, in twee andere klassen met woordenschat en klokkijken. Het blijkt nog lastig te zijn om de overige leerkrachten het nut van dramalessen te laten inzien.

Verder wordt binnen het traject van de Kameleon het **atelier** op de vrijdagmiddagen bediend. Op vrijdagmiddag krijgen leerlingen van KPO de Kameleon een uur 'Atelier'. Tijdens dit uur wordt met hen gewerkt aan dramavaardigheden. De leerlingen hebben gekozen voor drama (ze kunnen ook kiezen voor o.a. sport, knutselen, koken). Vanaf september is aan drie groepen les gegeven. Een groep bestaat uit 6 - 8 leerlingen. De leerlingen kunnen na de lessenreeks (ca 10 lessen) zelf kiezen of ze een kleine presentatie laten zien of in de klas zelf afsluiten. De meeste leerlingen in het Atelier maken voor het eerst kennis met theater. Sommigen hebben al eens bij Tiuri stage gelopen of zijn op bezoek geweest. In de lessen wordt gewerkt aan 'basisvaardigheden'. We leggen uit wat verbeelding is en de basisregel van drama: met elkaar meegaan in de verbeelde situatie. Daarna gaan we met hen kleine stapjes zetten in de verbeelde situatie: een rol spelen en een scène spelen. Als leerlingen eenmaal doorhebben hoe de verbeelding werkt en hoe je met elkaar daarin mee kunt gaan, dan is er veel plezier in de lessen.

In het cultuureducatieprogramma Vitamine C

'Vitamine C, een gezonde dosis cultuur' is een kunstmenu voor alle leerlingen van basisscholen in de gemeente Roosendaal.

Het doel is om de leerlingen kennis te laten maken met een breed aanbod van kunst- en erfgoedactiviteiten.

Dit heeft geleid tot:

WORKSHOPS VOOR DE SPONDER:

Door de Kring Educatie zijn wij benaderd om twee workshops te geven in het kader van een aantal themaweken op de Sponder. Het thema van de werkweek was vakantie en de kinderen konden deelnemen aan een aantal workshops, waaronder dans en theater. De workshop Theater werd gegeven vanuit Tiuri. Anneleen en Margriet hebben de workshop op 16 juni verzorgd. Het waren 3 à 4 workshops van 45 minuten waarin de focus lag op spelplezier en de kennismaking met theater en drama, en uiteraard met Tiuri. Laura is actief geweest binnen de Sponder zelf, waar ook een tweetal workshops werden gegeven.

Ook werd de nieuwe voorstelling **SLOOT** in eerste instantie aangeboden. Door persoonlijke omstandigheden heeft de regisseur echter haar werkzaamheden voor Tiuri moeten beëindigen en heeft de artistieke leiding 'terug moeten pakken' op een al eerder gespeelde voorstelling **STORM**. Deze voorstelling hebben we gespeeld op 17 november voor 400 leerlingen in Schouwburg de Kring.

STORM hebben we een week ervoor ook gespeeld tijdens het theaterfestival Breda op 25 oktober.

HEE PSSST!

'STRIJD'

"Kijk, dat is een kind dat gepest is".

"Zie je die vouwtjes? Die gaan er nooit meer uit. Dat is de pijn van het pesten".

"Wat voor leven dit kind ook krijgt: de pijn gaat nooit meer weg, want een verkreukeld papiertje wordt ook nooit meer glad".

Pesten, gepest worden... het is herkenbaar voor iedereen.

'Hee Pssst!' gaat over de willekeur hiervan. De spelers van Tiuri nemen leerlingen mee in een kleine, realistische, kwetsbare voorstelling.

In november 2014 speelden we deze voorstelling voor het eerst bij de opening van het ROC Kellebeekcollege in Roosendaal en hadden we de verbluffende ervaring dat het jonge publiek ademloos keek naar drie spelers die dit kwetsbare stukje lieten zien. De interactie was er ook, open en intiem; er was (h)erkenning, het gaf ons het gevoel: dit is een goede insteek.

We werkten deze voorstelling uit voor de groepen 5 + 6 Primair Onderwijs, (V)SO en boden deze aan in het kader van Vitamine C het kunsteducatieproject voor het seizoen 2015-2016 in Roosendaal. Direct na de voorstelling gaan we de dialoog aan met de kinderen en leerkrachten in de zaal. De eigen ervaringen van de leerlingen worden hierin meegenomen. Vervolgens worden enkele situaties uitgespeeld op het toneel. Vanaf januari 2016 is de voorstellingen 'Hé Pssst' 14x gespeeld voor acht scholen en 439 leerlingen.

Samenwerkingstraject Internationale Schakelklas (ISK)

Een paar jaar geleden gingen ISK-leerlingen en de spelers van Theaterwerkplaats Tiuri voor het eerst samen de vloer op. We kunnen dus spreken vanuit eerdere ervaringen. Het was voor de ISK-leerlingen een hele openbaring dat je gewoon kan communiceren met mensen met een (verstandelijke) beperking. Je kan er zelfs mee discussiëren of ruzie mee maken! Daarbij konden ze ook heel wat opsteken van de drama kwaliteiten van deze mensen. De ervaring van samen plezier maken was fantastisch. Dit was integratie ten top! Daarmee ontstond de behoefte aan een herhaling en een verbreding van dit project. Een betrokken docent van het ISK en Tiuri zijn om de tafel gaan zitten en hebben samen een subsidieaanvraag gedaan die door NSGK werd toegezegd. De planning is lastig maar in 2016 gaan we met dit project verder.

Bedrijven

Met de drie transities in het sociale domein krijgt iedereen te maken.

- 1 invoering van de Participatiewet.
- 2 de overheveling van de AWBZ-begeleiding en persoonlijke verzorging naar de Wmo.
- 3 de transitie van de jeugdzorg.

Op dit vlak zijn er zijn naast bedreigingen ook mogelijkheden en Tiuri zou Tiuri niet zijn of we kijken naar de kansen en mogelijkheden. Zo is Tiuri zich gaan oriënteren op zelfstandige en kleinschalige bedrijven in de zorg die in koepels samenwerken in de regio.

Zo is Tiuri mede-initiatiefnemer van:

- de koepel ZZO in Roosendaal e.o.
- de koepel BZZO in Breda

en is actief bij:

- Zorggroep Brabantse Wal (Bergen op Zoom)
- Zorgcollectief Hart van Brabant (Tilburg)

Tevens zijn we lid van de BVKZ: de landelijke Branchevereniging van kleinschalige en zelfstandige ondernemers in de zorg.

Als zelfstandig opererende en innoverende werkplaats ontstond al snel de gedachte onderzoek te doen naar mogelijkheden in het bedrijfsleven en om een voorstelling te maken die een van de drie bovengenoemde transities op een humorvolle wijze zichtbaar maakt.

DE VOORSTELLING 'WMO ENZO'

De spelers van Tiuri verkenden de wereld van de veranderende zorg en wat dit voor hen betekent.

WMO-transitie en keukentafelgesprekken: Vooral veel zelf doen en mogen 'meedoen'? Vertrokken vanuit hun persoonlijke verhalen en belevenissen binnen de 'participatiemaatschappij' hebben zij dit vorm weten te geven tot een indrukwekkend geheel van soms ingetogen, soms hilarische, soms rakende scènes en liedjes waarin het door hen onuitgesproken ineens bespreekbaar wordt.

De spelers maken met deze voorstelling niet alleen hun eigen kwetsbare realiteit zichtbaar, maar ook hun talent om vanuit hun eigenheid deze krachtige scènes neer te zetten.

Deze voorstelling geeft een goede voorzet om in gesprek te gaan over de veranderingen in de zorg en over de maatschappij waarin we (willen) leven.

De voorstelling hebben we twee keer mogen spelen:

- 1 **tijdens het Congres 'Krachtige Kleinschaligheid'**. Op 18 september speelden we de voorstelling op dit landelijke congres voor kleinschalige zorgaanbieders, georganiseerd [door de BVKZ (Branchevereniging Kleinschalige Zorg) en FLZ-ZLTO. (Federatie Landbouw en Zorg)
- 2 **tijdens Week vd Toegankelijkheid door het Gehandicapten Platform Geertruidenberg** zaterdagmiddag 10 oktober te Raamsdonksveer. Uit de uitnodiging: 'Daarom nodigen wij u uit voor een middag met humor, lach, muziek en natuurlijk een boodschap. Deze middag worden wij o.a. ondersteund door theaterwerkplaats TIURI.'

IK HOU JE VAST

Dan hebben we ook de voorstelling 'Ik hou je vast' gespeeld tijdens Allerzielen

Op uitnodiging van de werkgroep Allerzielen in het crematorium Zoom en Zegestede in Roosendaal hebben we dit jaar samen met hen een programma vormgegeven rondom rouw en verlies. Binnen het onderdeel van het programma 'Van kwetsbaarheid naar veerkracht' maakte Tiuri de voorstelling 'Ik hou je vast': vier kleine korte scènes met elk een ander aspect van rouw en verlies.

Scene 1: Afscheid nemen

Scene 2: Pijn

Scene 3: Herinneringen

Scene 4: Troost

Na iedere scène was er gelegenheid tot een gesprek met het publiek. Het was heel indrukwekkend welke emoties de spelers wisten over te brengen aan het publiek, dat diep geraakt was.

Ook voor het komende jaar zou de werkgroep Allerzielen Tiuri weer willen vragen.

Samenhang/ Tiuri@Work

DOELSTELLING

Tiuri heeft de missie het ongekende talent van mensen met een bijzonder talent zichtbaar te maken op een (maatschappelijk) podium. Dat kan zijn tijdens verschillende theatervoorstellingen en presentaties. Maar het ongekend talent laat zich ook kenmerken door de wens en nieuwsgierigheid om anderen en de wereld te leren kennen.

Tiuri brengt dus theater - onderwijs - zorg met elkaar in verbinding. Met de verschillende organisaties van cultuuronderwijs en zorg & welzijn vinden wij uitwisseling tussen onze spelers en vakgenoten en erkenning van onze spelers door vakgenoten essentieel.

RESULTAAT

De ontwikkeling van **Tiuri@Work**

Vanaf 2014 organiseert Tiuri enkele keren per jaar een middag waarop een kijkje kan worden genomen op de werkvloer en achter de schermen.

Tiuri wil het contact verstevigen met zorgorganisaties, culturele organisaties, opleidingen, het bedrijfsleven, scholieren PO/VO, studenten en beroepsbeoefenaars uit relevante sectoren/studierichtingen. Iedereen die geïnteresseerd is onze bijzondere aanpak van theater, zorg en onderwijs kan een kijkje komen nemen in de keuken. Door gerichte ontmoetingen en gesprekken ontstaat er beter wederzijds begrip en inzicht in elkaars behoefte en werkwijze.

Programma:

- Introductie van de werkwijze van Theaterwerkplaats Tiuri;
- Open les;
- Korte presentatie met aansluitend een gesprek met de spelers;
- Mogelijkheid tot het stellen van vragen aan regisseur, docenten en spelersondersteuning.

In 2015 hebben we Tiuri@work aangeboden aan

- Vitalis College Breda: in februari verspreid over 4 dagdelen.
- Avans Hogeschool afd. Pabo: woensdag 4 maart aan 15 studenten.

Verder hebben we voor andere belangstellenden en mensen uit het sociale netwerk van de spelers na elke lesblok van negen weken een **werkplaatspresentatie** gehouden.

STAGIAIRES

Ook in 2015 werd Tiuri ondersteund door verschillende stagiaires uit meerdere (beroeps) opleidingen, te weten:

- ROC's;
- opleiding Sociale Studies (HBO);
- opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming (HBO).

Zowel inhoudelijk (jonge creatieve mensen) als financieel is deze samenwerking met onderwijsinstellingen aantrekkelijk. Ook Tiuri profileert zich als een lerende organisatie! Jongere mensen houden de betrokken medewerkers van Tiuri scherp en gemotiveerd in het bijzondere en ambitieuze werk dat zij doen.

Theaterwerkplaats Tiuri heeft een erkenning als leerbedrijf bij kenniscentrum SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven is het kenniscentrum dat certificering van erkende leerbedrijven verzorgt voor o.a. zorginstellingen).

Tiuri ontving een bijdrage uit het Stagefonds voor studenten aan specifieke zorgopleidingen.

OPLEIDING

In 2015 werd tijdens de verschillende projecten met beroepsbeoefenaars van verschillende kunst disciplines gewerkt. Zoals de samenwerking met Codarts studenten, die met onze spelers aan de slag gingen om op basis van dans en beweging een presentatie te maken. Codarts is een in Rotterdam gevestigde internationale hogeschool die hoogwaardig kunstvakonderwijs aanbiedt op het gebied van muziek, dans en circus.

HUISVESTING

Tiuri huurt twee panden in Breda en in Roosendaal die onderdeel zijn van (gemeentelijke) herontwikkeling: 'Via Breda' en 'Stadsoevers Roosendaal'. Tiuri stelt de speelruimte periodiek ook aan andere samenwerkingspartners ter beschikking. Meerwaarde is dat spelers van Tiuri ook aan deze (avond) activiteiten kunnen deelnemen én dat de ruimtes ook buiten Tiuri voor activiteiten worden gebruikt.

In Breda wordt de ruimte gebruikt:

- voor cursussen buikdansen;
- door caps Sterre groep van Centrum voor de Kunsten De Nieuwe Veste;
- door de vrijetijdsgroep van Tiuri;
- door docenten zwangerschapsgymnastiek;
- en incidenteel door anderen via ATOB.

In Roosendaal maakten gebruik van het pand:

- de musicalgroep Stichting Jong (participerende in PLAK)
- de toneelgroep DMP (Driemaal Plankenkoorts)

Vanuit een verdere samenwerking met PLAK is het perspectief van een Cultuurgebouw aan het ontstaan.

INTERNATIONAAL

Op uitnodiging van de organisatie Stranaidea uit Italië is Theaterwerkplaats Tiuri ingestapt in een internationale samenwerking van twee jaar. Dit project heet 'Display your ability' en het bestaat onder andere uit research en methodiekontwikkeling. In het project zullen een aantal acteurs als co-leader ingezet gaan worden tijdens het geven van theaterworkshops aan middelbare scholieren. Het project wordt gefinancierd vanuit de Europese Gemeenschap (Erasmus+).

De partners in het project DISPLAY zijn:

- Stranaidea (Turijn, Italië);
- Apatris21 en ACTA Apatris21 en ACTA twee organisatie die een convenant zijn aangegaan (Faro, Portugal);
- Asociación ALFA (Murcia, Spanje) en
- Tiuri vanuit Nederland uiteraard.

Doel van het project:

Sociale integratie van jongeren met een verstandelijke beperking door middel van theater. De speler ervaart in de rol van co-leader bij theaterworkshops een actieve, leidende rol en aanwezige competenties naast zijn beperkingen. Dit vergroot het zelfvertrouwen/zelfbeeld van de acteur.

De deelnemende middelbare scholieren ervaren de competenties van een speler met een beperking in een actieve leidende rol. Dit draagt bij aan nuancering van het beeld van jongeren van talent versus beperking.

Omdat Tiuri al wat ervaring heeft met workshops in het onderwijs, keken wij er naar uit om onze ervaringen te delen met organisaties uit andere landen. We kunnen hierin veel van elkaar leren. De spelers van Tiuri hebben al ervaring in het assisteren bij theaterworkshops in verschillende projecten. De afgelopen jaren hadden verschillende acteurs een actieve rol in de workshops met de VMBO's (Ronde, SCALA, Da Vincicollege). Tevens met andere scholen (Orioncollege, Mencia Mendoza College, Jan Tinbergen College, Gertrudiscollege, Norbertuscollege).

Aan dit project doen twee spelers en twee medewerkers van Tiuri mee: de spelers als Co-leader.

Van 23 t/m 27 november zijn Igor, Margriet, Anneleen en Manon een week in Turijn geweest en hebben daar workshops gegeven en workshops gevolgd. Het was geweldig enthousiasmerend, spannend en koud!

EXPLOITATIE

De exploitatie van Theaterwerkplaats Tiuri resulteerde in 2015 in een negatief saldo van € 15.240. De begroting 2015 ging uit van een positief resultaat van € 4.575. In het resultaat is per saldo € 173 begrepen aan lasten uit voorgaande boekjaren. Als we het resultaat uitsplitsen naar regio, dan is het resultaat van Breda € 8.624 positief, van Roosendaal € 23.580 negatief en van projecten € 285 negatief.

FINANCIERING

De belangrijkste financieringsbron voor de reguliere exploitatie zijn nog steeds de budgetten vanuit de WLZ (voorheen AWBZ) die in 2015 beschikbaar waren voor dagbesteding (begeleiding) van de deelnemers. Het aandeel vanuit deze volksverzekering bedroeg in 2015: 94%, 2014: 93%, 2013: 89%, 2012: 82% en in 2011: 78%.

De resterende inkomsten werden verkregen vanuit de cultuursector, vanuit onderwijsprojecten, via de bijdragen van deelnemers aan de vrijetijdsactiviteiten en door betalingen van derden voor geleverde prestaties. Dit laatste betrof onder meer: educatietrajecten, workshops, de vrijetijdsgroep en (extra) optredens.

Via Kunstbalie werd in 2015 weer een subsidie van € 7.500 ontvangen in het kader van het meerjarenprogramma amateurkunst. Van de gemeente Breda werd een subsidie ontvangen in het kader van een tegemoetkoming in de huisvestingskosten. Het ministerie van VWS verleende een subsidie van € 3.758. Dit is een bijdrage uit het stagefonds, bestemd voor onze inspanningen voor de stagiaires die de zorgopleidingen doen.

Daarnaast hebben enkele instanties hun 'zakelijke vriendschapsband' met Tiuri gecontinueerd. Dit waren in 2015 het steunfonds van Amarant, BDO en Full Management Support.

Tiuri heeft bovendien een aantal 'bestemde' giften mogen ontvangen.

- Grez Mahie heeft een bijdrage gegeven voor de aanschaf van een opvouwbare decorwand.
- Stichting Molitor heeft een bijdrage gegeven voor de aanschaf van een digitaal lesboard.
- Pasmanstichting heeft een bijdrage gegeven voor de aanschaf van laptops t.b.v. de deelnemers.
- Pierre de Jonge Foundation heeft een tweedehands aanhanger mogelijk gemaakt.

Projecten als de theaterproducties en de 'Zomerweken' kunnen niet gefinancierd worden via de reguliere exploitatie. Wij moesten daarvoor ook in 2015, en gelukkig niet te vergeefs, een beroep doen op de diverse fondsen en de gemeente Breda.

Onbetaalbaar zijn natuurlijk ook de vrijwilligers waar Tiuri dankbaar gebruik van heeft mogen maken.

TOELICHTING OP DE BALANS

In het verslagjaar werd een bedrag van € 604 geïnvesteerd. Een aantal investeringen werden door schenkingen verkregen.

Na toevoeging van het negatieve exploitatieresultaat over 2015 van € 15.240. is er nog sprake van een positief eigen vermogen van € 14.965. Mede met het oog op de gedeeltelijke transitie van de AWBZ naar de WMO en WLZ is een substantieel eigen vermogen een must.

De 'voorziening eigen risico langdurig ziekteverzuim' wordt in 2015 gehandhaafd tot het niveau om het eigen risico van een fulltime medewerker te dekken.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

Het aantal gedeclareerde dagdelen in Breda bedroeg in 2015 6.870, terwijl er 7.060 begroot waren. Een bezetting derhalve van 97,3%. In 2014 werden 6.830 dagdelen gerealiseerd, in 2013: 6.528 en in 2012: 6.150. Doordat het gemiddelde dagdeel tarief in Breda in 2015 hoger was dan begroot, waren de inkomsten vanuit de WLZ iets hoger dan begroot.

Het aantal gedeclareerde dagdelen in Roosendaal bedroeg 4.349, terwijl er 4.990 begroot waren. Dit resulteerde in een bezetting van 87,2%. In 2014 werden er 4.259 gerealiseerd, in 2013: 3.603 en in 2012: 3.670. Doordat het gemiddelde dagdeel tarief in Roosendaal nagenoeg gelijk was als begroot, waren de inkomsten vanuit de WLZ lager dan begroot. Het tarief in Roosendaal ligt overigens een fractie hoger dan in Breda. De overige inkomsten lagen hoger dan het begrote niveau. Voor Breda lag dit aanzienlijk hoger dan in Roosendaal.

LASTEN

De lasten overschrijden per saldo met € 12.727 t.o.v. de begroting (2,9%). Dit heeft te maken met een overschrijding van € 3.701 aan onderhoudskosten. Onder deze post vallen onder meer onderhoudskosten die zijn gemaakt door veroudering van de panden en een verhuizing van het officekantoor. Daarnaast is er geïnvesteerd in een nieuw software pakket. Het vorige pakket was verouderd en mede door de digitalisering van de maatschappij is een goed software pakket nodig om de productiviteit van de werknemers te waarborgen. De overstap naar Office 365 heeft € 3.000 gekost. Als laatste is er een kleine overschrijding van € 3.172 aan personeelskosten.

BEGROTING 2016

In de begroting 2016 wordt uitgegaan van een negatief exploitatieresultaat. De begroting is onder meer gebaseerd op een stabilisatie van het aantal deelnemers in Breda en een groei van het aantal deelnemers in Roosendaal met 8%. Gezien het aantal nieuwe aanmeldingen eind 2015/begin 2016 is dit een realistisch uitgangspunt. Deze stijging van dagdelen is nodig om de locatie Roosendaal rendabel te houden. De zorgaanbieders, en dus ook Tiuri, worden geconfronteerd met een 'bevrozing' in 2016 van de regiobudgetten voor dagbesteding (begeleiding).

De begroting van de personele kosten worden gesteld op de realisatie van 2015 en een index van zo'n 2%.

Breda, mei 2016.

C.J. van Nunen
Penningmeester Tiuri

Een meer uitgebreide evaluatie van het project plan werd opgemaakt voor de ondersteunende fondsen. Bij interesse van de lezer kan een exemplaar worden aangevraagd.

Balans per 31 december 2015

	2015	2014
Activa	€	€
<i>Investerings</i>		
Inventaris	75.136	74.532
	75.136	74.532
Afschrijvingen	71.795	66.489
	3.341	8.043
<i>Vorderingen op korte termijn</i>		
- Debiteuren	48.053	33.419
- Dubieuze debiteuren	-250	-250
- Subsidies/giften	0	500
- Display	399	0
- Overige vorderingen	5.533	19.130
- Rek.crt. Stg. Tot Steun	-5.203	297
	48.531	53.096
<i>Vooruitbetaalde bedragen</i>		
- Overigen	0	0
	9.010	1.928
	9.010	1.928
<i>Liquide middelen</i>		
- Saldo Kas	247	41
- Saldo ING lopende rekening	5.201	19.037
- Saldo ING rentemeer rek.	17.504	18.577
- Saldo ING provincie ambitieplan	27.228	0
- Saldo Triodos Bank	40	0
- Kruisposten	0	0
	50.220	37.655
Totaal Activa	111.102	100.722

	2015	2014
Passiva	€	€
<i>Eigen vermogen</i>		
Eigen vermogen t/m 2013	23.707	23.707
Resultaat 2014	6.498	6.498
Resultaat 2015	-15.240	0
	14.965	30.206
<i>Voorzieningen</i>		
- Voorziening e.r. ziekteverzuim	18.000	18.000
- Voorziening onderhoud	2.500	2.500
	20.500	20.500
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>		
- Overigen	29.523	2.925
	29.523	2.925
<i>Schulden op korte termijn</i>		
- Crediteuren	12.315	8.551
- Salarissen		0
- Loonbelasting en sociale ln.	13.944	13.565
- Pensioenpremie	4.455	8.836
- Gereserveerd vakantiegeld	12.082	9.811
- Res openst. vakantiedagen	3.317	6.328
- Eindejaarsuitkering	0	0
	46.114	47.09
Totaal Passiva	111.102	100.722

Exploitatieoverzicht t/m 31 december 2015

	Begroot t/m 31-12-15	Exploitatie t/m 31-12-15	Vershil t/m 31-12-15
TOTALEN	€	€	€
<i>Baten</i>			
Deelnemers	394.600	390.484	-19.216
Sponsors	6.000	750	-1.250
Overige inkomsten	23.650	37.735	13.835
Totaal Baten & Lasten vorig boekjaar	0	-173	-173
Resultaat Cultuureducatie & Bedrijven	0	0	0
resultaat Voorstellingen & Zomerweken	0	-285	-285
Totaal baten	4235.2600	428.511	-7.089
<i>Lasten</i>			
Personeelskosten	-344.625	-347.797	-3.172
Huisvestingskosten	-64.600	-67.976	-3.376
Algemene kosten	-10.700	-17.708	-7.008
Deelnemersgebonden kosten	-6.000	-5.083	917
Afschrijvingen en rente	-5.100	-5.188	-88
Totaal lasten	-431.025	-443.752	-12.727
RESULTAAT	7.046	-15.240	-19.815

Fondsen- werving

In 2015 werd projectfinanciering verkregen voor een viertal initiatieven, te weten:

Voorstellingen van de theaterproducties 'STORM', 'Schrik' en 'TIJDSPEUREN'

Ars Donandi	€ 2.500,-
Gemeente Breda	€ 1.000,-
Kattendijkse Drucker Stichting	€ 2.500,-
Stichting Kloek	€ 2.000,-

Zes Zinderende Zomerweken

Janivo Stichting	€ 2.500,-
Stichting Kloek	€ 1.000,-
Stichting Familie Ommering	€ 2.500,-

Sponsors (zakelijke vrienden) in 2015

Amarant Groep	€ 750,-
---------------	---------

Subsidies

Gemeente Breda	€ 1.200,-
Kunstbalie	€ 10.000,-
Stagefonds	€ 3.758,-

Overige giften

Allen voor Allen	€ 1.676,-
Charitas	€ 2.000,-
Podium Vereniging Ratatouille	€ 1.930,-

Pierre de Jonge in natura: aanhanger

Tot slot

Wij bedanken langs deze weg nogmaals allen: fondsen, overheden, bedrijven en particulieren, zakelijke en andere vrienden, die ons financieel of op een andere wijze ondersteunden en het ons mogelijk maakten om ook in 2015 weer tal van activiteiten te ontplooiën.

Ars Donandi

Pasman Stichting

Stichting
De Grez Mahie

Kattendijke / Drucker
Stichting

Stichting
familie Ommering

Stichting 't Arme Weeshuys
der Kercken van Breda

Stichting Molitor

